

ЈП Стара планина

Јавно предузеће за развој планинског туризма СТАРА ПЛАНИНА Књажевац

КОНСОЛИДОВАНИ ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

Београд, јул 2023. године

КОНСОЛИДОВАНИ ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

Консолидовани финансијски извештај о пословању дат је у складу са одредбама Члана 34. Закона о рачуноводству.

1. Основне информације о групи

А. Матично предузеће

Пословно име: Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац

Адреса седиште: Милоша Обилића 1, 19350 Књажевац

Матични број: 07405669

ПИБ: 100630918

Шифра делатности: 7022 – Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем

Е-пошта: office@jpstaraplanina.rs

Интернет адреса: www.jpstaraplanina.rs

Б. Зависно друштво

Пословно име: „СП РЕКОРТ“ д.о.о. Кална

Адреса седиште: Јабучко равниште бб, 19353 Кална,

Матични број: 20766794

ПИБ: 107167954

Шифра делатности: 5510 - Хотел и сличан смештај

Е-пошта: office@hotelstaraplanina.com

Интернет адреса: www.hotelstaraplanina.com

1.2. Историјат Матичног предузећа и Зависног друштва

Јавно предузеће за развој, изградњу и уређење туристичког центра "Бабин зуб" на Старој планини, Књажевац, Књаза Милоша 41, основано је Одлуком о оснивању јавног предузећа за развој, изградњу и уређење туристичког центра "Бабин зуб" на Старој планини Скупштине општине Књажевац, („Службени лист општине Књажевац“, бр. 14/90, 3/93 и 23/93).

Одлуком о усаглашавању организације рада Јавног предузећа за развој, изградњу и уређење туристичког центра „Бабин зуб“ на Старој планини, од 20. фебруара 1998. године, Јавно предузеће за развој, изградњу и уређење туристичког центра „Бабин зуб“ на Старој планини, усагласило је организацију рада са Законом о предузећима („Службени лист СРЈ“, бр. 29/97), Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 6/90), Законом о туризму („Службени гласник РС“, бр.35/94 и 38/94), Законом о класификацији делатности и о регистру јединица разврставања („Службени лист СРЈ“, број 31/96) и Законом о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС“, бр.53/95, 3/96 – исправка, 54/96 и 32/97).

Скупштина општине Књажевац донела је одлуку о преносу оснивачких права у Јавном предузећу за развој, изградњу и уређење туристичког центра „Бабин зуб“ на Старој планини, Књажевац, са општине Књажевац на Републику Србију, број 023-8/2008-01 од 17. марта 2008. године. У складу са наведеном одлуком и Закључком Владе 05 Број: 023- 5983/2007-008 од 27. марта 2008. године. Уговор о преносу оснивачких права у Јавном предузећу за развој, изградњу и уређење туристичког центра „Бабин зуб“ на Старој планини, са општине Књажевац на Републику Србију закључен је 10. априла 2008. године између

Републике Србије и општине Књажевац, оверен пред Првим општинским судом у Београду под Ов.број II 2029/08 од 10. априла 2008. године.

Решењем Владе 05 број: 023-550/2009 од 5. фебруара 2009. године, дата је сагласност на Одлуку о статусној промени спајања уз припајање Друштва са ограниченом одговорношћу за координацију и оперативно вођење пројекта развоја планинског туризма на подручју Старе планине „Стара планина“ д.о.о. Књажевац, Јавном предузећу за развој, изградњу и уређење туристичког центра „Бабин зуб“ Књажевац, коју је донео Управни одбор Јавног предузећа „Бабин зуб“ на седници одржаној 12. јануара 2009. године. На основу наведеног решења Владе, 12. фебруара 2009. године закључен је Уговор о спајању уз припајање „Стара планина“ д.о.о. Књажевац, Јавном предузећу „Бабин зуб“ Књажевац.

Решењем Владе 05 Број 023-2642/2009 од 14. маја 2009. године, дата је сагласност на одлуке о промени седишта, пословног имена и делатности предузећа, које је Управни одбор Јавног предузећа „Бабин зуб“ донео на седници од 31. марта 2009. године, а регистровано у Агенцији за привредне регистре 9. јуна 2009. године и од тада послује под именом Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“, Књажевац, Милоша Обилића 1.

Одлуком о усклађивању пословања Јавног предузећа за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац са Законом о јавним предузећима „Службени гласник РС“ бр. 51/17, 78/17 и 108/17) (у даљем тексту: Оснивачки акт), извршено је усклађивање пословања Јавног предузећа са Законом о јавним предузећима „Службени гласник РС“ бр. 15/16).

Оснивање Јавног предузећа уписано је у Регистар привредних субјеката у Агенцији за привредне регистре Решењем БД 76244/2008 од 19. маја 2008. године.

„СП РЕСОРТ“ д.о.о. Кална - Зависно правно лице

Седиште: Кална, Јабучко Равниште бб

ПИБ: 107167054

МБ: 20766794

Шифра делатности: 5510 - Хотели и сличан смештај

На основу члана 16. став 1. тачка 5. и члана 19. став 1. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“, бр. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05 и 123/07), члана 104. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 125/04), члана 22. и члана 13. став 1. тачка 9. Одлуке о изменама оснивачког акта Јавног предузећа за развој, изградњу и уређење туристичког центра „Бабин зуб“ на Старој планини, Књажевац („Службени гласник РС“, бр. 45/08 и 26/10), Управни одбор Јавног предузећа за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац, на седници одржаној дана 29. јуна 2011. године, донео је Одлуку о оснивању Друштва са ограниченом одговорношћу „СП РЕСОРТ“ д.о.о. Књажевац.

На основу члана 19. став 3. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“, бр. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05 – исправка и 123/07 – др. закон) и члана 43. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08 и 16/11), Влада је донела Решење 05 број 023-5158/2011-1 од 30. јуна 2011. године о давању сагласности на Одлуку о оснивању Друштва с ограниченом одговорношћу „СП РЕСОРТ“ д.о.о. Књажевац, која је донета на седници Управног одбора Јавног предузећа за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац, дана 29. јуна 2011. године.

Седиште „СП РЕСОРТ“ д.о.о. је у Кални, Јабучко равниште.

У циљу усклађивања са Законом о привредним друштвима („Службени гласник“ Републике Србије број 36/2011 и 99/2011) и у складу са чланом 12. Одлуке о оснивању друштва с ограниченом одговорношћу од 29.06.2011. године, Управни одбор ЈП „Стара планина“, у функцији Скупштине „СП РЕСОРТ“ д.о.о. Кална, Јабучко равниште, дана 29.02.2012. године, донео је Одлуку о изменама и

допунама одлуке о оснивању друштва с ограниченом одговорношћу „СП РЕСОРТ“ д.о.о. Кална. Одредбама ове одлуке извршене су измене и допуне Одлуке о оснивању друштва с ограниченом одговорношћу „СП РЕСОРТ“ д.о.о. Кална од 29.06.2011. године, а све ради усклађивања са Законом о привредним друштвима.

Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац је оснивач зависног правног лица „СП РЕСОРТ“ д.о.о. Кална, Јабучко равниште бб, 19353 Кална са 100% оснивачког удела.

Хотел почиње да ради крајем децембра 2011. године и у складу са одлуком Упраног одбора ЈП „Стара планина“ од 29.06.2011. године истим управља „СП РЕСОРТ“ д.о.о. (зависно правно лице ЈП „Стара планина“).

Закључком 05 Број: 351-3222/2013 од 12.04.2013. године, Влада је дала сагласност да Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац, у име и за рачун Републике Србије, као власника грађевинског земљишта у јавној својини, на локацијама на којима је планским документима предвиђена изградња објеката на Старој планини, врши инвеститорска права и то до завршетка свих појединачних радова, односно до дана правоснажности употребне дозволе свих појединачних радова.

Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 351-4341/2010 од 10. јуна 2010. године, између осталог донет је закључак и задужено Јавно предузеће „Стара Планина“ да у сарадњи са Министарством економије и регионалног развоја, у одговарајућем поступку изврши избор оператора коме ће поверити учешће у развоју и управљању смештајним капацитетима на локацији „Јабучко равниште“ на Старој планини.

Јавно предузеће „Стара планина“ Књажевац, у сарадњи са Министарством економије и регионалног развоја, објавило је Јавни позив за учешће у поступку прикупљања понуда за избор оператора коме ће се поверити учешће у управљању смештајним капацитетима – Хотелом у власништву Републике Србије на Јабучком равништу, на подручју Старе планине дана 10. јануара 2012. године.

После спроведене законске процедуре за избор оператора, склопљен је Уговор о управљању са предузећем „Falkensteiner Hotelmanagement“ d.o.o. Zadar, дана 16. маја 2012. године. Уговор је имао елементе уговора у корист трећег лица, зависног друштва ЈП „Стара планина“ – „СП РЕСОРТ“ д.о.о. Кална – што је у складу са законским прописима Републике Србије. Уговор је био на снази до 24.12.2015. године када је једнострано раскинут од стране оператора из Задра.

Први Уговор о закупу између Јавног предузећа и зависног друштва „СП РЕСОРТ“ д.о.о. Кална потписан је 01.09.2012. године (1129/1-И/12), измене су наследице потписивањем Уговора 01.10.2018. године (584-И/18) који је раскинут 18.09.2019. године (969-И/19) са отказним роком од 90 дана који је истекао дана 17.12.2019. године, да би се Уговор о закупу поново потписао 04.01.2021. (2/21) године.

1.3. Делатност

Претежна делатност Јавног предузећа за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац је консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем.

Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац, има специфичну делатност јер представља први гринфилд (Greenfield) пројекат развоја планинског зимског и летњег туризма у Србији у последњих двадесет година.

ЈП „Стара планина“ се, у складу са важећим Закључцима донетим од стране Владе Републике Србије (Закључак 05 Број: 351-4341/2010, од 10.6.2010, Закључак 05 Број: 351-4585/2010, од 24.6.2010., Закључак 05 Број: 351-6088/2011 од 28.7.2011. и Закључак 05 Број: 351-3222/2013, од 12.4.2013.године), бави изградњом туристичког комплекса на локацији Јабучко равниште на Старој планини, што подразумева: прибављање земљишта за изградњу, учешће у изради планске и техничке документације у циљу привођења земљишта предвиђеној намени, прибављање одговарајућих мишљења, услова и сагласности од ресорних Министарстава, Дирекција, Управа и Завода, прибављање грађевинских

дозвола за изградњу будућих објеката, координацију и стручни надзор у току изградње, исходавање употребних дозвола и одржавање изграђених објеката.

Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац је оснивач зависног правног лица СП „РЕСОРТ“ д.о.о. Кална, Јабучко равниште бб, 19353 Кална са 100% оснивачког удела.

Претежна делатност СП „РЕСОРТ“ д.о.о. Кална су хотели и сличан смештај.

1.4. Мисија и визија

Мисија

Мисија предузећа је да кроз законито, савесно и одговорно пословање реализује и максимизира јавни интерес везан за развој планинских подручја Републике Србије, штитећи животну средину, културне и природне вредности простора, као и да кроз развој нових планинских туристичких центара, интернационалног карактера, допринесе повећању конкурентности српског туризма, повећању девизног прилива од туристичког промета, расту запослености, развоју целокупног друштва, бољем животу свих грађана и повећању међународног угледа наше земље, како у туристичким оквирима, тако и њеног угледа уопште.

Визија

Визија предузећа је усмерена на развој планинског ризорта Јабучко равниште чиме би Република Србија постала међународни глобално препознатљив туристички бренд. Својим активностима и значајем, Јавно предузеће требало би да постане координатор између свих субјеката и развојних активности везаних како за Стару планину, тако и за друге планинске туристичке центре.

Јавно предузеће има усвојен дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја за период 2017-2026 који се налази на сајту Јавног предузећа.

1.5. Органи управљања Матичног предузећа и Зависног друштва

Управљање у Јавном предузећу организовано је као једнодомно. Послови се обављају у седишту у Књажевцу, као и у Огранку у Београду.

Органи управљања у Матичном предузећу су

1. Надзорни одбор и
2. Директор.

Органи управљања у Зависном друштву су

1. Скупштина и
2. Директор

1.6. Организациона структура

Организациона структура у Матичном предузећу

Унутрашња организација Јавног предузећа уређена је Правилником о организацији и систематизацији стручних послова у организационим деловима Јавног предузећа.

У циљу ефикасног и рационалног обављања послова и задатака, као и ефикасног остваривања свог делокруга рада и надлежности Јавног предузећа, образују се следећи организациони делови:

1. КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА
2. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ, ПРАВНЕ И ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ где су систематизовани:
 - Служба за опште послове,
 - Служба за правне послове и
 - Служба за финансије и рачуноводство.
3. СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ где су систематизовани:
 - Служба за инвестиције,
 - Служба за одржавање и
 - Служба за маркетинг.

Организациона шема Матичног предузећа:

Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац, је имало 13 запослених на основу просечног броја запослених на основу стања крајем сваког месеца у току 2021. године.

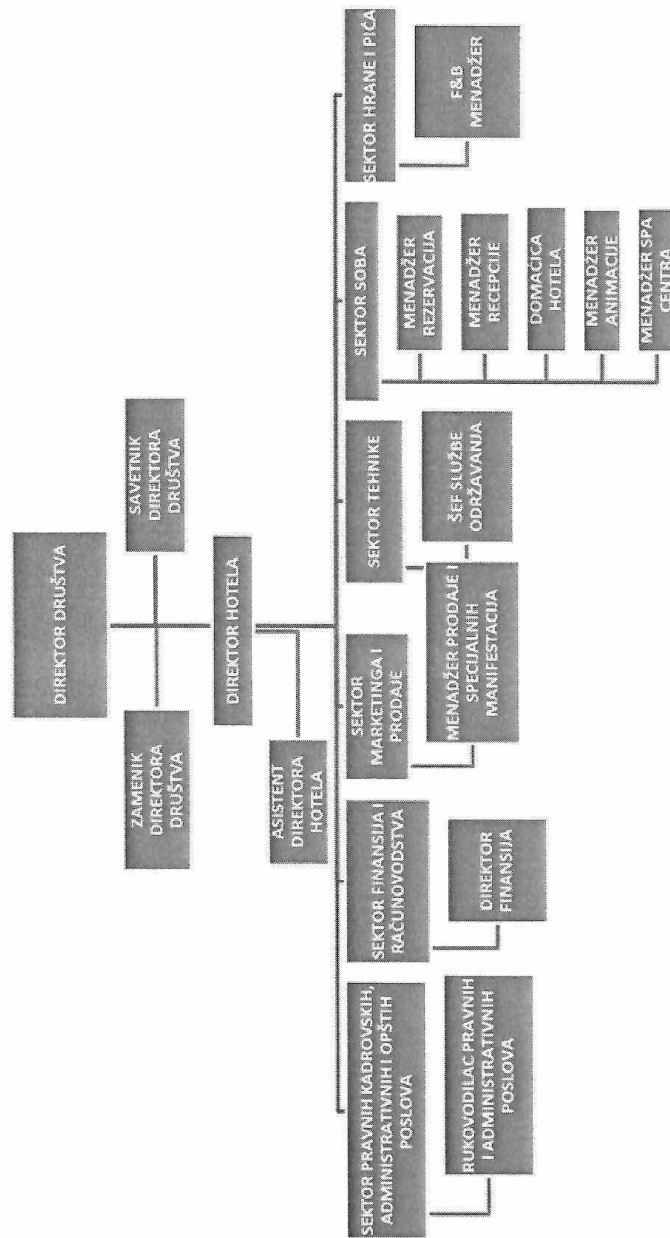
Организациона структура у Зависном предузећу

Управљање у СП „РЕСОРТ“ д.о.о. Кална, организовано је такође као једнодомно. Послови у друштву обављају се у седишту друштва, односно у хотелу „Стара планина“, затим огранку Београд ул. Коче Поповића 3/II, у огранку хотел „Бабин зуб“, планинарски дом „Миџор“ на Старој планини и огранку објект „Бањица“ у Ргошту и огранак „Облачинско језеро“ у Мерошини.

„СП РЕСОРТ“ д.о.о. Кална, је имало 126 запослених на основу просечног броја запослених на основу стања крајем сваког месеца, и 6 запослених на основу просечног броја запослених преко агенција и организација за запошљавање на основу стања крајем сваког месеца.

Организациона шема Зависног предузећа:

Организациона шема предузећа

2. Анализа пословања у 2022 години

У циљу унапређења процеса пословања предузеће је анализирано приходе од своје основне делатности, и предузело кораке да се стабилизују пословни приходи од закупа хотела, кроз ревидирање пословног односа са зависним предузећем СП „Ресорт“ д.о.о, и потписивање новог уговора о закупу. Предузеће је сагледало и другу могућност и извршило анализу и смањење пословних расхода.

Преиспитане су постојеће стопе амортизације и преиспитан је век употребе за поједина основна средства.

Извршена је анализа и адекватан преглед примљених субвенција и њихове реализације са стањем на дан 31.12.2022. године, и предузети су кораци да се активности на настављању пројекта из ранијих година наставе у 2023. години.

Физички обим активности за 2022. годину

У току 2022. године, Јавно предузеће оперативно је руководило са више пројеката у погледу инжењеринга, консултантских услуга, давању стручних мишљења и услова, контроле планске и пројектно техничке документације, израде елабората, истраживања и сл. за потребе развоја саобраћајне, енергетске, комуналне и туристичке инфраструктуре и супраструктуре на подручју планинског ризорта Јабучко равниште на Старој планини. У погледу техничког одржавања, Јавно предузеће редовно спроводи одржавање објеката и система водоснабдевања, канализација и пречишћавања отпадних вода, изграђених приступних саобраћајница, паркинга и др. објеката из делокруга рада. У циљу адекватног инвестиционог планирања и развоја јавне инфраструктурне мреже у заштићеном подручју свакодневно врши мониторинг, осматрање и евиденцију података. У погледу инвестиционих пројеката у 2022. години, Јавно предузеће наставило је активности које се односе на израду пројектно техничке документације, као и пратеће активности (услуге) као предуслов за реализацију планираних пројеката и наставак реализације започетих инвестиција из ранијих година.

Изградња смештајног објекта на ГП 2а

За овај пројекат израђено је идејно решење и прибављени су од надлежног органа локацијски услови 09.12.2019. године. Затим, у 2020. години урађена је Студија оправданости са Идејним пројектом и завршена стручна контрола од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у складу са Законом о планирању и изградњи.

У току 2022. године надлежни орган је издао грађевинску дозволу за овај пројекат 23.05.2022. године под бројем 351-02-02395/2021-07, а затим прибављена сагласност Министарства унутрашњих послова на техничку документацију у погледу примењених мера заштите од пожара за изградњу смештајног објекта.

У 2023. години ЈП „Стара планина“ ће аплицирати на конкурсе Министарства за недостајућа средства за изградњу објекта.

Изградња далековода 35kV Б. Бериловац – Јабучко равниште

Дана 17.05.2012. године склопљен је Уговор бр. 679/12 од 17.05.2012. о изградњи далековода 35kV из правца Калне до ТС 35/10 на Јабучком равништу, између јавног предузећа „Стара планина“ и „Монтпројект“ д.о.о. ради пројектовања и изградње далековода од Калне преко Балта Бериловца и Ђуштице до Јабучког равништа. Развој енергетске инфраструктуре на подручју Старе планине, односно изградња предметног далековода, подразумева стварање услова за поуздано и рационално напајање електричном енергијом конзумног подручја туристичког ризорта. У претходном периоду, а у циљу прецизнијег дефинисања уговорних обавеза, закључени су: Анекс I уговора бр. 1046/12 од 26.12.2012. и Анекс II уговора бр. 1088/12 од 08.11.2012. године. Средства за реализацију овог пројекта обезбеђена су из републичког буџета у 2012. години.

Због нерешених имовинско правних односа, као и због усаглашавања пројекта са изменама Закона о енергетици и Закона о планирању и изградњи, дошло је до кашњења у реализацији овог пројекта. У међувремену су донета правоснажна решења о експропријацији за парцеле на траси далековода за које није била раније решена имовина. У том смислу у току 2020. и 2021. године одржан је низ састанака на ову тему са надлежнима у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, представницима ОДС „ЕПС Дистрибуција“ и извођачем радова и разматрана проблематика и начин исходавања одговарајућих сагласности и одобрења за градњу.

Грађевинска дозвола за овај пројекат издата је од стране надлежног органа дана 08.10.2021. године под бројем 351-02-01643/2021-07.

У циљу стварања услова за наставак реализације пројекта изградње Далековода 35kV „Балта Бериловац – Јабучко равниште“, у 2022. години је на основу спроведеног поступка јавне набавке закључен је уговор са стручним надзором. Такође, извршена је пријава почетка извођења радова у складу са Законом о планирању и изградњи, извршен обилазак терена трасе далековода и сачињен пресек изведених радова са свеобухватном анализом претходних активности, у циљу сачињавања финансијског пресека изведених и преосталих радова по уговору. У претходном периоду са извођачем радова одржано је низ састанака, а све ради стварања услова за наставак реализације пројекта.

За коначан завршетак овог пројекта биће потребно обезбедити додатна финансијска средства.

Пројекат изградње проширења система водоснабдевања

У циљу сигурног водоснабдевања туристичког центра Јабучко равниште започет је инвестициони пројекат на проширењу система водоснабдевања, односно сагледавању могућности захватања воде за пиће из постојеће акумулације на Зубској реци и водотока на Големој реци. За потребе израде инвестиционо-техничке документације проширења система водоснабдевања туристичког центра Јабучко равниште на Старој планини, завршена је стручна контрола претходне студије оправданости са генералним пројектом, од стране стручне комисије Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Такође, закључен је уговор бр. 167/18 од 21.06.2018. за услугу израде плана детаљне регулације прве фазе цевовода и пратећих објеката водоснабдевања, деоница Зубска река - Јабучко равниште на Старој планини са стратешком проценом утицаја на животну средину.

План детаљне регулације је урађен у 2022. години и прошао је сву законску процедуру у складу са Законом о планирању и изградњи. Прибављена је Сагласност Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре бр. 350-01-01903/2022-11 од 28.11.2022. године. Очекује се усвајање плана

до краја 2022. године. По усвајању Плана, биће покренута процедура за израду пројектно-техничке документације и исхођење одговарајућих услова и дозвола за реализацију пројекта.

У циљу реализације ове капиталне инвестиције у 2021. години је покренута нова јавна набавка за избор извођача по систему „кључ у руке“. Уговор о извођењу радова склопљен је 24.01.2022. године са предузећем „Миланић“ доо Сопот.

Постављање ски бифеа на полазној станици гондоле

У циљу стварања, редефинисања, обнављања и увођења нових садржаја у оквиру туристичког центра Јабучко равниште на Старој планини, планирано је постављање монтажног објекта са наменом ски бифе-киоска уз главну ски-стазу поред полазне станице гондоле на Старој планини. У 2021. години завршен је низ активности на изради и усвајању Плана локација за постављање мањих монтажних објеката у складу са Законом о планирању и изградњи.

Уговор за постављање ски бифеа склопљен је 06.12.2021. године са предузећем Монтажне куће ДИА из Београда.

Радови на припреми локације започети су у току 2022. године, међутим услед поремећаја на тржишту насталих у току 2022. година, извођач радова није завршио уговорене радове. Уговор са извођачем је раскинут, а нова набавка за постављање ски бифеа биће спроведена у току 2023. године.

Паралелно са радовима, спроведена је набавка опреме за ски бифе. Опрема је набављена и ускладиштена у магацину хотела Стара планина.

Израда пројектно-техничке документације за потребе изградње ски-бифеа (објекат О2) са пратећим мобилијаром у близини излазне станице гондоле.

У циљу проширења понуде и туристичких садржаја на подручју Старе планине, а све ради квалитетног развоја зимског и летњег туризма на овој планинској дестинацији, у 2021. години уговорени су радови на изради пројектно техничке документације ски – бифеа (објекат О2). Предметна локација налази се на територији општине Пирот, а диспозиција објекта утврђена је важећом планском документацијом на кп. бр. 1, КО Засковци. Локација будућег ски-бифеа се налази у близини излазне станице гондоле.

У претходном периоду, у 2022. години, строго водећи рачуна о природним вредностима, условима и ограничењима, завршено је идејно решење објекта, прибављени су локацијски услови од стране надлежног органа и у току је ревизија Идејног пројекта са Студијом оправданости од стране стручне комисије министарства.

Изградња тениских терена Министарством туризма и омладине

Ради реализације пројекта изградње тениских терена потписан је анекс VI уговора са Министарством туризма и омладине, којим је продужен рок за реализацију пројекта. Будући да је грађевинска дозвола истекла, а ради прибављања нове грађевинске дозволе, у 2022. години је на основу спроведеног поступка набавке, закључен уговор са пројектантом у циљу иновирања техничке документације. Надлежни орган је издао нове локацијске услове и у току је иновирање пројекта за грађевинску дозволу.

Уговор о закупу

Најважнији извор прихода Јавног предузећа је месечна закупнина од издавања непокретности – Хотела Стара планина.

Обзиром да је претходни Уговор о закупу хотела Стара планина са зависним предузећем СП Ресорт био раскинут, закључен је нови Уговор о закупу за хотел „Стара планина“ дана 04.01.2021. године. Тим уговором дефинисани су приходи ЈП „Стара планина“ од давања у закуп хотела у нивоу 7% бруто прихода СП Ресорт доо.

Управљање у Јавним предузећима чији је оснивач Влада РС је суштински значајно за осигуравање њиховог позитивног доприноса целокупној економској ефикасности и конкурентности земље.

2.1. Преглед укупних прихода и расхода по подбилансима

2.1. Преглед укупних прихода по подбилансима

У складу са МРС 1, у укупне приходе Групе поред пословних прихода, улазе финансијски приходи и остали приходи.

Упоредни преглед остварених прихода дат је у наредној табели.

(у хиљадама динара)		
Подбиланси прихода из биланса успеха	Остварени приходи у 2022.	Остварени приходи у 2021.
Пословни приходи	460.273	415.181
Финансијски приходи	10.690	4.566
Остали приходи	27.384	242
Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности	15.826	0
УКУПНИ	514.173	419.989

Аналитичка структура укупних прихода исказаних у подбилансима

2.1.1. Пословни приходи

Према Закону о рачуноводству, МСФИ и подзаконским прописима, пословне приходе чине приходи од продаје робе, производа и услуга, приходи од активирања учинака и робе, приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и др.

(у хиљадама динара)

ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	2022.	2021.
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	7.389	6.736
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	0	0
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	382.890	369.004
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	0	0
Приходи од активирања учинка и робе	0	0
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа	8	8
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа	0	0
Остали пословни приходи	47.062	39.433
Приходи од усклађивања вредности имовине	22.924	
УКУПНО	460.2731	415.181

2.1.2. Финансијски приходи

Према МРС и МСФИ, финансијске приходе чине финансијски приходи и то прихода од камата, позитивних курсних разлика и позитивних ефеката валутне клаузуле и остали финансијских приходи.

(у хиљадама динара)

ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	2022.	2021.
Финансијски приходи из односа са матичним, зависним и осталим повезаним лицима	7.772	0
Приходи од камата	2.719	4.552
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле	47	14
Остали финансијски приходи	152	0
УКУПНО	10.690	4.566

2.1.3. Остали приходи

Према МРС и МСФИ, остале приходе чине добици од продаје некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава, учешћа у капиталу, дугорочних хартија од вредности и материјала, вишкови, осим вишкова учинака, наплаћена отписана потраживања, приходи по основу уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза и приходи од укидања дугорочних резервисања. Остали приходи обухватају и приходе од усклађивања вредности имовине које чине приходи од усклађивања вредности биолошких средстава, нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, дугорочних финансијских пласмана, хартија од вредности, залиха (осим залиха учинака), краткорочних потраживања и краткорочних финансијских пласмана и приходи од усклађивања вредности остале имовине.

(у хиљадама динара)

ОСТАЛИ ПРИХОДИ	2022.	2021.
Остали приходи	27.384	242
УКУПНО	27.384	242

2.2. Преглед укупних расхода по подбилансима

У укупне расходе, поред пословних расхода, спадају финансијски расходи и остали расходи. Подаци о расходима који су исказани у Билансу успеха по подбилансима дати су у наредној табели.

(у хиљадама динара)		
Подбиланси расхода из биланса успеха	Остварени расходи у 2022.	Остварени расходи у 2021.
Пословни расходи	499.890	401.110
Финансијски расходи	594	277
Расходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	10	3
Остали расходи	961	2.326
УКУПНИ РАСХОДИ	501.455	403.716

Аналитичка структура расхода исказаних у подбилансима

2.2.1. Пословни расходи

Према оквиру МРС и МСФИ, пословне расходе чине расходи директног материјала и робе и други пословни расходи који су настали независно од тренутка плаћања.

(у хиљадама динара)		
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	2022.	2021.
Набавна вредност продате робе	3.753	3.422
Трошкови материјала, горива и енергије	220.182	162.599
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	184.030	170.333
Трошкови амортизације	15.035	9.417
Расход од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	4.566	0
Трошкови производних услуга	35.915	21.477
Трошкови резервисања	0	10
Нематеријални трошкови	36.409	33.852
УКУПНО (група 50 до 55)	499.890	401.110

2.2.2. Финансијски расходи

Према МРС и МСФИ, финансијске расходе чине финансијски расходи по основу камата и негативних курсних разлика, расходи по основу ефеката валутне клаузуле и остали финансијски расходи.

(у хиљадама динара)		
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	2022.	2021.
Финансијски расходи из односа са матичним, зависним и осталим повезаним лицима приходи из односа са матичним	0	0
Расходи камата	460	276
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле	134	1
Остали финансијски расходи	0	0
УКУПНО	594	277

2.2.3. Остали расходи

Према МРС и МСФИ, остале расходе чине: губици по основу расхоровања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, биолошких средстава; губици по основу продаје учешћа у капиталу, хартија од вредности и материјала; мањкови, осим мањкова учинака; расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика; расходи по основу директног отписа потраживања. Остали расходи обухватају и расходе по основу обезвређења имовине (обезвређење биолошких средстава, нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, дугорочних пласмана и хартија од вредности, залиха материјала и робе, потраживања и краткорочних финансијских пласмана).

(у хиљадама динара)

ОСТАЛИ РАСХОДИ	2022.	2021.
Остали расходи	961	2.326
УКУПНО	961	2.326

2.3. Нематеријална улагања

Према МРС 38, нематеријална улагања се признају само када је вероватно да ће од тог улагања притицати економске користи и када се набавна вредност улагања може поуздано мерити, а обухватају: улагања у развој, концесије, патенте, лиценце, нематеријалне трошкове истраживања и процењивања природних ресурса (МСФИ 6 – Истраживање и процењивање природних ресурса), улагања у осталу нематеријалну имовину и куповином стечени goodwill.

Нематеријална улагања се вреднују према набавној вредности и амортизују се у току корисног века, при чему се примењује пропорционални метод амортизације. У билансу стања се нематеријална улагања исказују по садашњој вредности.

(у хиљадама динара)

ОСТАЛА НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	2022.	2021.
Земљиште	0	116.049
Путеви	0	162.007
Паркинзи	0	66.306
Остала нематеријална улагања	0	328
УКУПНО	0	344.690

Остала нематеријална имовина, по налогу ДРИ у 2022. години прекњижена је на грађевинско земљиште и грађевинске објекте.

2.3.1. Упоредни преглед основних средстава

У МРС 16 и МРС 41 је прописано да се под основним средствима сматрају природна богатства (земљишта и шуме), грађевински објекти, опрема, алат и инвентар са калкулативним отписом, вишегодишњи засади, основно стадо и остала основна средства, као и улагање у прибављање основних средстава.

(у хиљадама динара)

	2022.	2021.
Земљиште и грађевински објекти	2.938.981	2.579.188
Постројења и опрема	298.983	298.643
Инвестициона некретниа	0	0
Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и постројења и опрема у припреми	123.978	60.037
Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	3.664	0
Аванси за некретнине, постројења и опрему	11.039	11.767
УКУПНО	3.376.645	2.949.635

2.4. Залихе

(у хиљадама динара)

ЗАЛИХЕ	2022.	2021.
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	34.374	23.341
Недовршени производи и готови производи	0	0
Роба	10.389	8.230
Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	2.528	4.370
Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0	0
УКУПНО	47.291	35.941

2.5. Краткорочна потраживања и пласмани

Према МРС 1, краткорочним потраживањима се сматрају потраживања по основу продаје, остала потраживања из пословања и остала краткорочна потраживања која доспевају до годину дана.

Исказани су купци у земљи, купци у иностранству, а који се односе на потраживања зависног правног лица СП „Ресорт“, као и потраживања од матичног и зависног лица у земљи, друга потраживања и краткорочни финансијски пласмани.

(у хиљадама динара)

ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	2022.	2021.
Потраживања од купаца у земљи	8.988	14.347
Потраживања од купаца у иностранству	714	714
Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи		
УКУПНО	9.702	15.061

Остала краткорочна потраживања су исказана на као остала потраживања, потраживања за више плаћене порезе на добитак и потраживања на основу преплаћених осталих пореза и доприноса

(у хиљадама динара)

ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	2022.	2021.
Остала потраживања	11.864	12.540
Потраживања за више плаћене порезе на добитак	1.834	274
Потраживања на основу преплаћених осталих пореза и доприноса	828	385

ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	2022.	2021.
Остала потраживања	11.864	12.540
УКУПНО	14.526	13.199

2.6. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина су исказани у износу од 181.472 хиљада динара и састоје се од следећих позиција:

(у хиљадама динара)		
ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	2022.	2021.
Готовински еквиваленти и готовина	181.472	300.722
УКУПНО	181.472	300.722

2.7. Капитал и промене на капиталу

Према МРС и законским и подзаконским прописима, капитал чини основни капитал (акцијски капитал, удели друштва са ограниченом одговорношћу, улози, државни капитал, друштвени капитал, задружни удели и остали капитал), неуплаћени уписани капитал, емисиона премија, капиталне резерве, ревалоризационе резерве, резерве из добити (законске, статутарне и остале), добитак из ранијих година и добитак из текуће године, умањено за нереализоване губитке по основу хартија од вредности, губитак и откупљене сопствене акције.

Основни и остали капитал

(у хиљадама динара)		
	2022.	2021.
Акцијски капитал		
Удели д.о.о.	39	39
Улози		
Државни капитал	3.129.944	3.129.944
Друштвени капитал		
Задружни удели		
Остали основни капитал		
УКУПНО:	3.129.983	3.129.983

Основни капитал у пословним књигама исказан је у износу од 3.129.983 хиљада динара.

2.8. Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе

Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе су исказане у износу од 4.135 хиљада динара на следећим позицијама:

(у хиљадама динара)

ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	2022.	2021.
Дугорочна резервисања	0	13.024
Дугорочне обавезе	4.076	7.229
Дугорочна пасивна временска разграничења	59	59
УКУПНО	4.135	20.312

2.9. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе

Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе су исказане у износу од 132.769 хиљада динара и састоје се од следећих позиција:

(у хиљадама динара)

КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	2022.	2021.
Краткорочна резервисања	0	0
Краткорочне финансијске обавезе	10.576	0
Примљени аванси	33.400	56.563
Обавезе из пословања	64.735	29.591
Остале краткорочне обавезе	20.348	20.480
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које је обустављено	0	0
Краткорочна пасивна временска разграничења	3.710	6.249
УКУПНО	132.769	112.883

2.9.1. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе су у износу од 4.234 хиљада динара.

2.10. Информације о кадровским питањима

Кадровска питања решава правна служба у складу са Законом о раду, Правилником о раду као и Правилником о систематизацији и организацији радних места, и др.

Задаци Правног сектора који се односе на кадровска питања су Уговор са запосленима и остала питања повезана са радним правом.

3. Информације о улагањима у циљу заштите животне средине

Друштвена одговорност као једна од принципа пословања, кроз бригу о природи и заједници у којој се одвијају пословне активности. Огледа се у континуираном побољшању свих сегмената пословања, уз испуњавањ законских захтева, као једног од услова учешћа на тржишту. Предузеће улаже средства у модернизацију опреме.

Редовним, благовременим и потпуним одржавањем изграђених инфраструктурних објеката на Старој планини, као и свим инвестиционим улагањима у изградњу и проширење инфраструктурних објеката, инсталација и опреме, унапређује се заштита животне средине.

1. Значајни догађаји по завршетку пословне године

Друштво је у 2022. години извршило корекције података из 2021. године на основу Налога Државне ревизорске институције. Корекције је извршило како матично тако и зависно друштво, што је произвело кумулативне ефекте на добит односно губитак претходних периода – позиције АОП 0410 и АОП 0409.

Као одговорно Друштво услед епидемије COVID – 19, донели смо одговарајуће планове и у сарадњи са оснивачем, в.директором и директором зависног друштва, прилагодили процес рада новонасталој ситуацији. Због одговорне политике, и добре организације рада, наведени догађаји након датума финансијског извештаја неће имати материјалног утицаја на добит ЈП Стара планина Књажевац и „СП РЕСОРТ“ доо Кална за 2022/2023, самим тим не утичу на континуитет пословања и не угрожавају начело сталности пословања.

5. Планирани будућ развој

5.1 Циљеви

Током 2023. године активности групе биће усмерене на завршетак започетих пројеката, као и покретања нових пројеката у складу са одобреним нивоом буџетских средстава. Постављени су следећи циљеви од стране Јавног предузећа:

1) Стратегија развоја туризма Републике Србије указује на могућности развоја туризма, уз стратешко туристичко позиционирање, инвестициону стратегију, план потребних улагања и маркетинг план. Очекивани резултати примене Стратегије су постизање повећања конкурентности српског туризма, повећање девизног прилива, раст домаћег туристичког промета, као и раст запослености. Комплетна анализа ситуације и тренутног стања, дефинисала је основне одреднице и кључне факторе развоја туризма на подручју Стара планина,

2) Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац води гринфилд пројекат развоја планинског и летњег туризма на подручју Источне Србије,

3) Главни циљ Предузећа, у складу са Закључцима Владе Србије, је изградња туристичког центра, на локацији Јабучко равниште, што подразумева:

- прибављање земљишта за изградњу,
- учешће у изради планске и техничке документације,
- дозволе за градњу,
- стручни надзор,
- употребна дозвола и
- одржавање изграђених објеката.

4) Организација ЈП „Стара планина“ Књажевац заснива се на јасно постављеним циљевима сваке организационе јединице у оквиру Предузећа. Наведени циљеви преко задатака преносе се на све запослене у Предузећу.

Кључне активности потребне за достизање циљева:

ЈП „Стара планина“ током 2023. године усмериће своје активности на настављање и завршетак започетих капитална пројеката, као и покретања нових пројеката у складу са одобреним нивоом буџетских средстава, и то:

1) реализација пројекта изградње Далековода 35kV „Балта Бериловац-Јабучко равниште“, са Електродистрибуцијом Србије доо.

2) израде плана детаљне регулације прве фазе цевовода и пратећих објеката водоснабдевања, деоница Зубска река-Јабучко равниште на Старој планини са стратешком проценом утицаја на животну средину. На основу усвојеног плана, ЈП Стара планина приступиће реализацији пројекта проширења система за водоснабдевање;

3) израда инвестиционо-техничке документације проширења система водоснабдевања и изградња система водоснабдевања туристичког центра Јабучко Равниште на Старој планини,

4) израда идејног пројекта, пројекта за грађевинску дозволу и пројекта за извођење ски бифеа на излазној станици гондоле,

6) изградња мултифункционалне спортске хале на Јабучком равништу

Циљеви јавног предузећа са кључним индикаторима остварења циљева

Циљ	Индикатор	Базна година	Вредност индикатора				Извор провере	Активност за достизање циља
			Базна година	2022. година	2023. година	2024. година		
Повећање броја ноћења на Старој планини (годишње)	број ноћења	2021	77.761	80.000	82.000	85.000	Статистички годишњак. ТО Општине Књажевац	Изградња садржаја за туристе (терени, спортска хала, комерцијални објекти). Достизање потребних услова за расписивање јавног позива и изградњу нових смештајних капацитета
Количина пречишћене отпадне воде	m ³	2021	15.607	18.000	19.000	19.500	Мерење протока на мерним местима	Спровођење адекватних активности на одржавању инфраструктурних објеката и замени дотрајале и оштећене опреме
Количина испоручене пијаће воде	m ³	2021	21.990	27.000	27.200	27.500	Мерење протока на мерним местима	Спровођење адекватних активности на одржавању инфраструктурних објеката и замени дотрајале и оштећене опреме
Успостављање стабилног система електроснабдевања и напона струје на СП	kWh	2022	1 x 35/10	2 x 35/10	2 x 35/10	2 x 35/15 и 110/35	Напон у трафо станицама	Изградња далековода из правца Калне ради обезбеђења сигурног двостраног снабдевања Јабучког равништа струјом. За завршетак пројекта потребна су додатна средства. Иницијатива ЈП према ЕДС у циљу изградње новог далековода 110kV а све у циљу сигурног снабдевања предметног простора електро-енергијом.
Проширење понуде (садржаја)	број екстерних јединица ван хотела	2022	0	1	2	2	извештај о реализацији инвестиција	Изградња нових објеката ски бифеа и других комерцијалних садржаја.

Планирани физички обим активности за 2023. годину

У складу са Закључцима Владе Републике Србије којима је Јавно предузеће почело да реализује програм развоја планинског туризма на подручју Старе планине, као национални туристички пројекат од приоритетног значаја. Јавно предузеће планира да настави да оперативно руководи пројектима развоја саобраћајне, енергетске, комуналне и туристичке инфраструктуре и супраструктуре на подручју планинског ризорта Јабучко равниште на Старој планини.

У циљу изградње, уређења, заштите и коришћења туристичког ризорта Јабучко равниште планирани обим активности у 2023. години, поред завршетка капиталних инвестиција започетих у претходним годинама и то: изградње далековода 35kV из правца Балта Бериловца до ТС 35 Јабучко равниште и проширења система за водоснабдевање који представља предуслов за обезбеђење довољне количине воде за пиће, а у циљу уређења ризорта Јабучко равниште планирана је набавка опреме за ски бифе на полазној станици гондоле; постављање новог монтажног објекта у складу са планом локација; израда елабората о ресурсима и резервама подземних вода изворишта Дојкино врело и Шопур; стручни надзор над изградњом ски бифеа – објекат О2; набавка материјала у циљу изградње оградe објекта водоснабдевања изворишта Дојкино врело; стручно технички надзор на изградњи далековода 35 kV “Балта Бериловац- ТС35/10 на Јабучком равништу”; набавка опреме за јавне инфраструктурне објекте у циљу одржавања изграђених објеката техничке инфраструктуре (резервоари за воду, каптаже и постројење за прераду отпадних вода).

Поред наведених пројеката Јавно предузеће поднеће захтеве Министарству туризма и омладине за коришћење субвенција за финансирање инфраструктурних пројеката, а на основу Конкурса за доделу субвенција и трансфера намењених за пројекте развоја туризма у 2023. години, и то:

- Изградња саобраћајнице Ц8 са припадајућом инфраструктуром;
- Изградња саобраћајнице С2, продужетак дужине 480м, са припадајућом инфраструктуром;
- Изградња ски бифеа на Старој планини на локацији излазне станице гондоле;
- Изградња спортске хале

Такође, у циљу изградње, уређења, заштите и коришћења туристичког ризорта Јабучко равниште, као и реализације планираних капиталних инвестиционих пројеката као што су: изградња мултифункционалне спортске хале, додатних смештајних капацитета на ГП2а, визитор центра и других јавних објеката, Јавно предузеће планира да аплицира на конкурсе које расписује Влада Републике Србије преко надлежних министарства, други органи управе и фондови ЕУ, као и путем уговора о заједничком финансирању са зависним друштвом и локалним самоуправама и осталим јавним предузећима и туристичким организацијама и удружењима.

Наведени пројекти ће се реализовати тек по одобравању средстава по поменутих конкурсима, а након обезбеђења средстава ЈП „Стара планина“ Књажевац урадиће програм о изменама и допунама програма пословања.

Сви наведени инвестициони пројекти садрже скуп активности чија ће реализација довести до побољшања туристичке инфраструктуре и супраструктуре у туристичкој дестинацији Стара планина.

5.2. Циљ зависног друштва

Зависно друштво планира да побољша степен искоришћења капацитета током 2022. године, односно да повећа број ноћења. У сарадњи са оснивачем, Јавним предузећем за развој планинског туризма "Стара планина" Књажевац, наставиће да реализује програм развоја планинског туризма на подручју Старе планине, као национални туристички пројекат од приоритетног значаја. Планирани обим: активности у 2023. години ће усагласити са активностима оснивача.

У 2021. години је отворен угоститељски објект на Облачинском језеру у општини Меровина који се састоји од ресторанског дела са 150 места и 5 смештајних Јединица.

У склопу објекта планирани су и спортски терени па ће активности друштва бити усмерене у правцу оспособљавања постојећих и градње нових терена.

На бази тога планира се повећање броја ноћења на 60.000 з 2022. години. Ову процену треба посматрати условно, у контексту пандемије вируса Ковид 19.

Сви наведени инвестициони пројекти оснивача садрже скуп активности чија ће реализација довести до побољшања туристичке понуде СП „РЕСОПТ“ д.о.о. Кална.

6. Финансијски инструменти

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања од купаца, друга потраживања из пословања, дугорочне и краткорочне финансијске обавезе из пословања.

7. Корпоративно управљање

Матично предузеће

Правни и регулаторни оквир за Јавна предузећа требало би да осигура равноправан простор на тржишту где се такмиче јавна предузећа и компаније приватног сектора с циљем избегавања тржишних поремећаја.

Орган управљања Јавним предузећем је Надзорни одбор, који као такав својим радом треба да настоји да Јавно предузеће послује остварујући добит. Очекује се да Надзорни одбор поступа савесно и лојално према Јавном предузећу и послове из свог делокруга обавља са дужном пажњом и разумним уверењем да делује у најбољем интересу Јавног предузећа.

Јавно предузеће континуирано развија механизме и негује културу сарадње са Надзорним одбором у вршењу послова контроле над пословањем предузећа као и у домену планирања, формулисања и спровођења стратегије јавног предузећа. Надзорни одбор, који је именован 17.12.2020. године, у пуном капацитету даје допринос стабилизацији пословања Јавног предузећа.

Комуникација Јавног предузећа са јавношћу одвија се у складу са позитивно правним прописима и интерним актима Јавног предузећа.

Ради равноправног, благовременог и економичног обавештавања корисника информација и у циљу транспарентности свог пословања Јавно предузеће информације саопштава путем свог веб сајта, а у случајевима предвиђеним законом и у дневној штампи.

Значај успостављања система финансијског управљања и контроле-ФУК, за који је одговорно руководство Предузећа и његова суштински важна улога, у циљу јачања управљачке одговорности и контроле трошења јавних средстава, није препозната од стране менаџмента у ранијем периоду.

Ново пословодство је препознало ризике у пословању започело припреме за израду Стратегије управљања ризицима. На тај начин биће у пракси успостављена законска контрола књиговодствене документације, новчаних средстава и других материјалних вредности.

Извршена је анализа постојеће и предузете су мере на успостављању оптималне организационе структуре запослених, која ће бити у функцији ефикасног и ефективног обављања послова Предузећа.

Спровode се мере за јачање интегритета, стручности и компетентности менаџмента, као предуслова за успостављање корпоративног управљања и одговорности менаџмента за руковођење и управљање Предузећем.

Зависно друштво

Друштво СП „РЕСОРТ“ д.о.о. Кална, будући даје у власништву јавног предузећа чији је оснивач Република Србија, у погледу корпоративног управљања и управљања ризицима, мора да следи принципе сарадње са оснивачем.

Управљање у јавним предузећима чији је оснивач Влада Републике Србије је суштински значајно за осигуравање њиховог позитивног доприноса целокупној економској ефикасности и конкурентности земље.

Правни и регулаторни оквир за јавна предузећа требало би да осигура равноправан простор на тржишту где се такмиче јавна предузећа и компаније приватног сектора с циљем избегавања тржишних поремећаја.

Орган управљања Предузећа је Скупштина, која својим радом треба да настоји да предузеће послује остварујући добит.

Скупштина и директор поступају савесно и лојално према предузећу и послове из свог делокруга обављају са дужном пажњом и разумним уверењем да делују у најбољем интересу Друштва.

Предузеће континуирано развија механизме и негује културу сарадње са члановима Скупштине у вршењу послова контроле над пословањем предузећа, као и у домену планирања, формулисања и спровођења стратегије предузећа.

Комуникација предузећа са јавношћу одвија се у складу са позитивноправним прописима и интерним актима предузећа.

Комуникација са јавношћу заснива се на принципима истинитости, тачности, потпуности података, благовремености, једнаке доступности, јачања поверења и економичности, како би се заинтересовани инвеститори, купци и добављачи, државни орагани и шира јавност на истинит и објективан начин упознали са чињеницама и догађајима од значаја за пословање предузећа.

Ради равноправног, благовременог и економичног обавештавања корисника информација и у циљу транспарентности свог пословања предузеће информације саопштава путем свог веб сајта, а у случајевима предвиђеним законом и у дневној штампи.

Предузеће забрањује корупцију и подмићивање у свом пословању и обавезује се да ће преко својих органа, руководиоца, али и поступањем свих запослених, у складу са овлашћењима, предузимати мере за спречавање корупције и подмићивања.

Предузеће обезбеђује свим својим запосленима равноправан третман у складу са позитивноправним прописима и општим актима предузећа.

Приликом запошљавања предузеће дефинише стварно потребне услове за обављање тражених послова као што су знање, искуство, способности, стручна спрема и сл., без постављања законом забрањених или других дискриминаторских услова која нису у вези са обављањем тражених послова.

Предузеће спречава и сузбија сваки облик дискриминације запослених.

Предузеће, његови органи и сви запослени и спољни сарадници који наступају у име или за рачун Предузећа се у пословању предузећа руководе начелима пословне етике, а нарочито:

- професионалним обављањем пословне делатности;
- савесним и потпуним преузимањем и извршавањем обавеза и одговорности;
- обављањем делатности на начин којим се не угрожава професионални углед предузећа;
- коришћењем допуштених средстава за постизање пословних циљева, поштовањем прописа о неспојивим пословима;
- чувањем пословне тајне;
- избегавањем сукоба између личних и интереса Предузећа;
- обављањем активности које повећавају вредност капитала Предузећа;
- уздржавањем од коришћења политичког утицаја или притиска ради остваривања пословних циљева;
- остваривањем сарадње са другим привредним субјектима, државним органима и др.;
- поштовањем права интелектуалне својине;
- обављањем пословне активности у складу са прописима о заштити и унапређењу животне средине;
- уважавањем стандарда пословне етике и допринос афирмацији морала у пословним односима.

8. Ризици и управљање ризицима

Основни циљ управљања ризицима је идентификација и процена ризика и доношење стратегије управљања ризиком, успостављање регистра ризика и обука запослених. У том смислу врши се процена ризика са циљем израде стратешког и годишњег плана интерне ревизије на основу процене ризика, као део финансијског управљања и контроле.

Сваки ризик представља изложеност могућности економског губитка, било каквој штети, повреди или одлагању изазваних током активности.

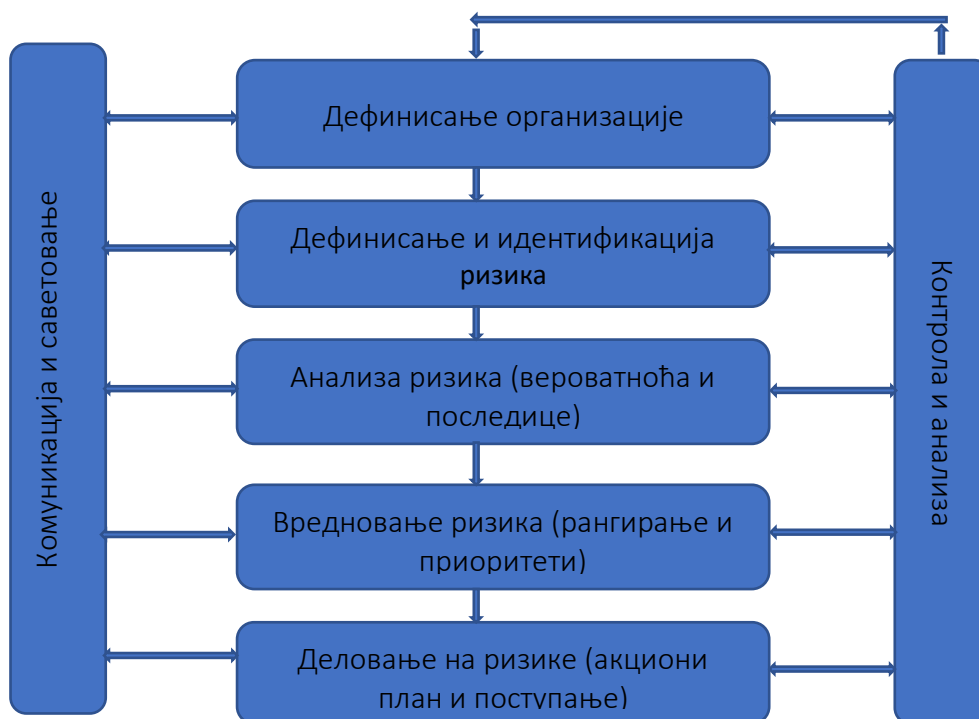
Контроле ризика (системи интерних контрола) су организациони процеси и активности успостављени да би се уклонили штетни ефекти ризика и свели у оквир прихватљивих. Резидуални ризик је ризик који преостаје након предузимања мера и активности за смањење ефеката и вероватноће настанка негативних догађаја, укључујући активности контроле ризика. Управљање ризиком је важан управљачки алат који пословодство користи за остварење стратешких циљева и представља важан део система интерних контрола.

Предузеће објективно има потребу за новим запошљавањем високостручних лица. Потребно је сагледати реалне потребе, чиме би се повећала ефикасност пословања Предузећа.

Систем управљања ризиком омогућава пословодству да идентификује, процени, рангира и третира ризик. Управљање ризиком подстиче управљачку одговорност и јача ефикасност управљања јавним предузећем на свим нивоима одлучивања и оперативног рада.

Идентификација потенцијалних екстерних и интерних ризика укључује све ризике који имају ефекат на успех остваривања циљева било да јесу или нису под контролом пословодства и запослених. Циљ идентификације ризика је да се дефинише листа догађаја који би могли да утичу на успех остварења циљева и оперативних активности.

Након идентификације потенцијалних ризика врши се њихово рангирање а пословодство и запослени анализирају сваки појединачни ризик у циљу процене ризика, предузимање мера за контролу ризика и утврђују мере поступања и рокови за поступање и смањење вероватноће догађаја као и утврђивања резидуалног ризика. Анализа посебно обухвата сагледавање ризика са проценом вероватноће настанка финансијског ефекта.

Циљеви Јавног предузећа за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац изложени су пословним ризицима, који могу довести до отежавања или недостижања тих циљева. На нивоу Предузећа идентификовани су следећи ризици:

- 1) Поскупљење енергената и поскупљење сировина и материјала може утицати на рад јавног предузећа, како директно тако и кроз пословање зависног друштва. Поскупљење сировина може поготово имати утицај на реализацију пројекта из ранијих година, обзиром да је у току 2022. године дошло до битних померања цена на тржишту сировина и репроматеријала.
- 2) ЈП „Стара планина“ Књажевац нема успостављен адекватан систем интерне ревизије, што повећава вероватноћу недостижања постављених циљева Предузећа,
- 3) Због тога што нема успостављену интерну ревизију, и што постојећи систем финансијског управљања и контроле није у потпуности успостављен, како на нивоу Предузећа, тако и на нивоу зависног ентитета СП „Ресорт“ д.о.о, Кална, постоји ризик да контролни систем не функционише на потребном нивоу. ЈП „Стара планина“ је предузела кораке ка успостављању интерне ревизије већ почетком 2023. године.
- 4) Предузеће обављајући своју делатност не остварује довољне пословне приходе за покриће пословних расхода, односно остварује губитак у пословању и то 27.830 хиљада динара у 2017 години, 23.803 хиљаде динара у 2018. години и 13.447 у 2019. години. У 2020. години је исказан губитак у износу од 900.504 хиљада динара. У 2022. години предузеће ће пословати са добитком, чиме се пословање уводи у зону стабилности.
- 5) Инвестиционе некретнине су у пословним књигама исказане по фер вредности и ЈП Стара планина је у обавези да сваке године врши процену фер вредности инвестиционих некретнина. ЈП Стара планина је 2022. године у складу са наведеним извршило процену инвестиционих некретнина по фер вредности
- 6) Инвестиције у току нису биле предмет пописа ранијих година, тако да постоји ризик од губитка или оштећења појединих улагања. С тим у вези, за пројекат изградње Далековода у 2022. години извршен је обилазак терена и трасе Далековода и сачињен је пресек изведених радова који је усаглашен између Инвеститора, Извођача и Надзора, чиме је овај ризик значајно смањен.

Приказ наведених ризика, са проценом финансијских ефеката у случају њиховог настанка, дат је у табели која следи (Прилог 3 Смерница).

Управљајући ризицима Предузеће треба да обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви постићи на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.

Предузеће је предузело све неопходне кораке ради имплементације ФУК и у том смислу донело је Одлуку о усвајању Стратегије развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору, Акциони план увођења система финансијског управљања и контроле у ЈП Стара планина, и следствено томе Листе пословних процеса са проценом ризика за сва систематизована радна места у Предузећу. Све напред наведено је у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостаљање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, а које је донело Министарство финансија РС.

Пословни ризици и план управљања ризицима

Ризик	Вероватноћа ризика (1)		Утицај ризика (2)		Укупно (3)		Процењен финансијски ефекат у случају настанка ризика (у 000 дин)	Планиране активности у случају појаве ризика
	Избор	Вероватноћа	Избор	Утицај	3=1*2	Ефекат ризика		
Поскупљење енергената	3	Висока вероватноћа	2	Умерен утицај	6	Висок ризик	2.500	Смањење утрошака свих врста енергије
Недостатак интерне ревизије	2	Умерена вероватноћа	1	Низак утицај	2	Умерен ризик	100	Увођење система интерне ревизије
Исходовање свих врста дозвола, сагласности и мишљења	2	Умерена вероватноћа	2	Умерен утицај	4	Умерен ризик	5.000	Може довести до застоја у реализацији инвестиција, обзиром да се рокови често продуже из разлога који не зависе од ЈП. Сем продужења рокова за реализацију, финансијски утицај није велики. Смањење ризика остварити већом активношћу према надлежним органима.
Пословање хотела Стара планина	3	Висока вероватноћа	3	Висок утицај	9	Критичан ризик	15.000	Уштеде на свим нивоима. Посебан надзор над пословањем зависног друштва, са могућношћу пружања консултантских услуга матичног друштва у свим доменима пословања а у циљу повећања добити СП Ресорта
Одступање приказане фер вредности инвестиционе некретнине од реалне	1	Ниска вероватноћа	1	Низак утицај	1	Низак ризик	5.000	ЈП „Стара планина“ је извршило процену вредности инвестиционе некретнине у 2022.години и и вршиће надаље сваке године.
Систем финансијског управљања и контроле није до краја уведен	1	Ниска вероватноћа	1	Низак утицај	1	Низак ризик	100	Комплетна примена система и процедура финансијског управљања и контроле

Београд 25.07.2023.

в.д. директора

Goran
Karadžić

Digitally signed by
Goran Karadžić
Date: 2023.07.25
12:28:32 +02'00'

Горан Караџић